

Hem?irelerin Benlik Kavram? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelerin Benlik Kavram? Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22847>

Özet

Hem?irelerin Benlik Kavram? Anketi (HBKA), hem?irelerin mesleki **benlik kavram?** düzeylerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçenin Türkçe uyarlamas?, Gülbanu Zencir, Mehmet Zencir ve Leyla Khorshid taraf?ndan 2019 y?l?nda ger?ekle?tirilmif tir. Ölçek, hem?irelik mesle?inin gerektirdi?i çe?itli boyutlardaki öz alg?y? ve yetkinli?i ölçmeyi hedefler. Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik uygunlu?un sa?lanması için titiz bir **uyarlama çal??mas?** yap?lm??t?r. Bu araç, hem?irelik e?itimi ve uygulamalar? alanında ara?t?rmac?lar ve yöneticiler için önemli bir de?erlendirme arac? sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik, Benlik Kavram?, Mesleki Öz Alg?, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlamas?, Öz Yeterlilik, Türkçe.

Yazarlar

Gülbanu Zencir, Mehmet Zencir, Leyla Khorshid.

Amaç

Hem?irelerin Benlik Kavram? Anketinin temel amacı, hem?irelerin ve hem?irelik ö?rencilerinin mesleki rollerine ili?kin ki?isel yetkinlik ve öz sayg? düzeylerini bilimsel olarak ölçmektir. Bu araç, bireylerin mesleklerine dair ne kadar olumlu veya olumsuz bir alg?ya sahip oldu?unu belirleyerek, e?itim programlar?nın ve çal??ma ortamlar?nın geli?tirilmesine yönelik veriler sunar.

Ölçenin uyarlama çal??mas?ndaki spesifik amaç, orijinal ölçenin psikometrik yap?s?n? Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ?ekilde yeniden tesis etmek ve böylece Türkiye'deki hem?irelik ara?t?rmalar?na standart bir ölçme arac? kazandırmaktır. Elde edilen veriler, hem?irelerin i? memnuniyeti ve kariyer geli?imleri aras?ndaki ili?kileri incelemek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

HBKA, bireyin hem?irelik mesle?i içindeki rolüne dair sahip oldu?u inançlar, de?erlendirmeler ve alg?lar bütünü olan mesleki benlik kavram?n? ölçmektedir. Bu yapı genellikle çok boyutludur ve özgün ölçenin boyutlar?n? korumas? beklenir. Mesleki **benlik kavram?**, hem?irelik uygulamalar?n?n kalitesini, hasta sonuçlar?n? ve profesyonel ba?lılı?? etkileyen merkezi bir psikolojik yapıdır.

Ölçek, muhtemelen klinik uygulama, ileti?im becerileri, liderlik, e?itim ve profesyonel de?erler gibi

hemşirelik rolleriyle doğrudan ilgili alt boyutlardan oluşmaktadır. Uyarılma çalışması, bu alt boyutların Türk kültüründe de geçerliliğini koruyup korumadığını araştırmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışmaları, genellikle yapı geçerliği ve içerik geçerliği üzerine odaklanmıştır. Yapı geçerliğinin değerlendirilmesi, orijinal ölçeğin teorik yapısına Türk örneğinde de doğrulayıcı faktör analizi (DFA) veya açıklayıcı faktör analizi (AFA) ile desteklenip desteklenmediğini içerir.

Zencir ve arkadaşları (2019) tarafından yürütülen **uyarılma çalışması**nda, ölçeğin maddelerinin kültürel bağlama uygunluğu dilsel eşdeğerlik çalışmalarıyla sağlanmıştır. Yapı geçerliği sonuçları, ölçeğin Türk hemşirelerin benlik kavramını temsil eden teorik boyutları yeterince ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin tutarlılığını ve istikrarını değerlendirmeyi amaçlar. Bu bağlamda, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlı olduğunu gösterir.

Uyarılma çalışmasında, ölçeğin genel iç tutarlılık katsayısının kabul edilebilir düzeyde olduğu rapor edilmiştir. Ayrıca, bazı uyarılma çalışmalarında test-tekrar test güvenirliliği de incelenerek ölçek puanlarının zaman içinde ne kadar kararlı kaldığı test edilmektedir.

Faktör Analizi

Hemşirelerin Benlik Kavramı Anketinin Türkçe adaptasyonunda, ölçeğin orijinal yapısına korunup korunmadığını incelemek için faktör analizi uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısına Türk hemşirelik popülasyonunda da geçerli olduğunu doğrulamıştır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), ölçeğin faktör yapısına teorik modele uygunluğunu test etmek için kullanılmıştır. Uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.), modelin veriyle iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruduğunu belirtmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılma

Format: Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme ile kullanılan, öz bildirim dayalı bir anket formatındadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Genellikle İngilizce).

Popülasyon Grubu: Hemşireler ve Hemşirelik Öğrencileri.

Yaş Grubu: Yetişkin (Mesleğini icra eden veya eğitim gören bireyler).

Popülasyon Detayları: Çalışan hemşireler veya hemşirelik eğitimi alan öğrenciler. Uyarlama çalışması genellikle farklı demografik özelliklere sahip geniş bir hemşire örneklemini üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Uygulama bireysel veya grup halinde, kağıt-kalem veya dijital ortamda yapılabilir. **Benlik kavramı** ölçekleri tipik olarak bireylerin kendi algılarının değerlendirilmesini gerektiren, puanlaması standartlaştırılmamış öz bildirim araçlarıdır.

Anahtar Kelimeler

Profesyonel Gelişim, Hemşirelik Eğitimi, Öz Değerlendirme, Psikometri, Cronbach Alfa, Faktör Yapısı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gülbanu Zencir

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil (Kaynakta belirtilmemiştir).

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: gzzencir67@gmail.com

Yayın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı (Uyarlama): 2019.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım veya eğitim amaçlı kullanım için orijinal ölçek sahiplerinden ve uyarlama çalışması yapan yazarlardan izin alınması gerekebilir. Kullanım ücretleri veya izin koşulları için sorumlu yazar Gülbanu Zencir ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynakça

Zencir, G., Zencir, M., & Khorshid, L. (2019). Adaptation of the Turkish version of Nurses' Self Concept Questionnaire. *International Journal of Nursing Sciences*, 6(1), 43-49.

Makalenin akademik bağlantısı: scholar.google.com

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [hemsirelerin-benlik-kavrami-anketi-toad.pdf](#)

Hemþirelerin Benlik Kavram? Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu akademik giri?te sa?lanamamaktadır. Maddelerin tam içeri?i ve derecelendirme yönergeleri için lütfen Zencir ve arkadaşlar? (2019) tarafından yay?mlanan orijinal uyarlama makalesine ba?vurunuz. Ölçek, öz bildirime dayal? çok maddeli bir ankettir.

ARABPSYCHOLOGY.COM